مخالفان نتانیاهو: اعتراض و اعتصاب را تا فلج شدن اقتصاد گسترش می‌دهیم

اعتراضات در روز نوزدهم کابینه به دانشگاه‌های رژیم صهیونیستی گسترش یافت

گزارش یک

یک روز بعد از ابراز «نگرانی عمیق»

اسحاق هرتزوگ، رئیس رژیم صهیونیستی از شکاف‌هایی که جامعه اسرائیلی را «پاره پاره» کرده، احزاب و جریان‌های اپوزیسیون وعده کردند با سازماندهی اعتصاب و تظاهرات سراسری و تداوم آنها، کابینه بنیامین نتانیاهو را سرنگون کنند، آن‌هم با این هدف که «اسرائیل بایستی نجات پیدا کند». اعتراضات برای اولین بار به دانشگاه‌های اسرائیل رسیده و هزاران نفر از دانشجویان دانشگاه‌های تل‌آویو، حیفا، قدس اشغالی و بئر السبع دست به تظاهرات زدند.

به گزارش «جوان» «صهیونیست‌ها علیه صهیونیست‌ها»؛ این احتمالاً تعبیری دقیق از ماهیت اعتراضاتی است که از ۲۰ روز قبل که نتانیاهو سوگند نخست‌وزیری یاد کرده، گریبانگیر کابینه او شده است. معترضان به چیزی اعتراض دارند که نتانیاهو و تیم تندروهای دست‌راستی کابینه‌اش، نام اصلاحات قضایی، روی آن گذاشته‌اند. رژیم صهیونیستی قانون اساسی نوشته شده به مفهوم عام ندارد و نتانیاهو با همین مستمسک و شرایطی که پیروزی در انتخابات پارلمانی دو ماه قبل برایش فراهم کرده، می‌خواهد نظام قضایی اسرائیل را مقابل کنست (پارلمان) بی‌اثر کند، چیزی که مخالفان، آن را استحاله دموکراسی، زمینه‌ساز دیکتاتوری نخست‌وزیر و از همه مهم‌تر فرار او از محاکمه در پرونده فساد مالی می‌خوانند. درگیری کابینه نتانیاهو به عنوان تندروترین کابینه تاریخ اسرائیل با مخالفان، در حال رقم زدن بزرگ‌ترین رویارویی تاریخ رژیم صهیونیستی است، دوئلی که در آن، هر کدام از طرفین برای چیزی که آن را «نجات اسرائیل» می‌خوانند، حاضرند دست به هر کاری بزنند.

روز دوشنبه به فاصله دو روز بعد از تظاهرات ۱۰۰ هزار اسرائیلی در تل‌آویو، قدس و حیفا، معترضان که اکثراً مقام‌های دولتی و سیاستمداران سابق هستند، اعلام کردند که به اعتصاب و اعتراض ادامه خواهند داد. «یائیر گولان»، عضو سابق پارلمان از حزب چپ‌گرای «مرتز» که در تظاهرات شنبه در مرکز تل‌آویو حضور داشت، گفت که هدف رهبران کمپین علیه سیاست‌های کابینه، سازماندهی اعتصابات و تداوم تظاهرات سراسری است. گولان گفته که می‌خواهد از دو ابزار «حق تظاهرات و حق اعتصاب» برای مقابله با نتانیاهو استفاده کند و بر اهمیت سازماندهی اعتصاب‌هایی تأکید کرد که به عقیده او «اقتصاد را فلج می‌کند، تا این دولت شیطانی متوجه شود که نمی‌تواند «دموکراسی» را از بین ببرد.» او گفته که برگزاری تظاهرات هفتگی کافی نیست و ضمن اشاره به اینکه نهادهای بیشتری از بخش اقتصاد به اعتراضات خواهند پیوست گفته است: «باید اعتراضات را تشدید کنیم، زیرا تا زمانی که زندگی اقتصادی فلج نشود، خدمات ارائه نشود و همچنین جاده‌ها بسته نشود، باند مخرب نتانیاهو متوجه نخواهد شد که ما جدی هستیم.» گولان ادامه داد: «این مبارزه تلخ و دشوار خواهد بود، اما با پشتکار، شجاعت و استقامت پیروز خواهیم شد. اسرائیل باید نجات یابد.» «روی نیومن»، رهبر جنبش اعتراضی موسوم به «پرچم‌های سیاه» نیز گفت که از مقدمات سازماندهی اعتصاب توسط شرکت‌ها آگاه است و تأکید کرد که اعتراضات گسترش خواهد یافت. همچنین جنبش «کرایم مینیستر» (نخست‌وزیر جنایت) که در واکنش به نتانیاهو تشکیل شده، در نامه‌ای خطاب به او نوشته که آنچه روز شنبه اتفاق افتاد تنها یک آغاز بود و تأکید کرده که آیا واقعاً فکر می‌کنی که می‌توانی برای جلوگیری از زندانی شدنت، سیستم قضایی را از بین ببری؟ «گیلید شر» رئیس دفتر ایهود باراک، نخست‌وزیر اسبق رژیم صهیونیستی نیز در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی صهیونیستی «آی ۲۴ نیوز» درباره تظاهرات اخیر علیه کابینه بنیامین نتانیاهو در سرزمین‌های اشغالی فلسطین گفت: اسرائیلی‌ها حق دارند علیه فدا شدن برای دغدغه‌های شخصی یک نفر یعنی نخست‌وزیر قیام کنند.

■ نتانیاهو: تظاهرات واقعی، انتخاب بود!

بنیامین نتانیاهو در نخستین واکنش به تظاهرات روز شنبه، در سخنانی که چشم‌اندازی تقابلی را نشان می‌دهد، از اینکه معترضان کابینه او را تهدید به «جنگ داخلی» و «نابودی دولت» می‌کنند، انتقاد کرد و تظاهرات واقعی را رأی دو ماه پیش اسرائیلی‌ها به کابینه خود دانست. نتانیاهو که در جلسه روز دوشنبه کابینه صحبت می‌کرد، گفت: «دو ماه پیش تظاهرات بزرگی در اسرائیل برگزار شد که مادر همه تظاهرات‌ها بود. میلیون‌ها نفر برای شرکت در انتخابات به خیابان‌ها ریختند. یکی از موضوعات اصلی که به آن رأی دادند، اصلاح نظام قضایی است.» نتانیاهو گفته است: «باید بگویم زمانی که ما اپوزیسیون بودیم، دعوت به جنگ داخلی نمی‌کردیم و از نابودی دولت صحبت نمی‌کردیم؛ حتی زمانی که دولت تصمیماتی گرفت که ما به شدت با آنها مخالف بودیم.» او گفت که انتظار دارد از رهبران اپوزیسیون مخالف او نیز «همین کار را بکنند.» همزمان، در رویدادی که نشانه امنیتی شدن فضای عمومی است، دفتر «بنیامین نتانیاهو»، از دریافت یک پاکت مشکوک ارسالی برای نتانیاهو خبر داد. شبکه عبری «کان» گزارش داد رسیدن یک بسته مشکوک که چند لکه روغن روی آن قابل مشاهده است باعث شد نیروهای امنیتی به دفتر نتانیاهو یورش ببرند تا از غیر خطرناک بودن بسته اطمینان حاصل کنند. گفته شده که بسته مشکوک پس از بررسی توسط واحد خنثی‌سازی پلیس پاکسازی شد، هرچند جزئیات بیشتری از محتویات پاکت مشکوک فاش نشده است.

■ ۴۹ درصد به آینده اسرائیل بدبین هستند

با تداوم رویارویی‌ها بین دو جریان اصلی در سرزمین‌های اشغالی، تازه‌ترین نظرسنجی نشان می‌دهد تنها ۴۹ درصد از صهیونیست‌ها دیدگاه خوش‌بینانه درباره آینده این رژیم دارند. نتایج همین نظرسنجی در سال ۲۰۱۲، حاکی از آن بود که ۷۶ درصد از ساکنان سرزمین‌های اشغالی، به آینده رژیم صهیونیستی خوش‌بین بودند. به گزارش فارس، این نظرسنجی که «مؤسسه دموکراسی اسرائیل» آن را انجام داده، نشان می‌دهد که بیش از نیمی از اسرائیلی‌ها (۵۱ درصد) نسبت به آینده رژیم صهیونیستی بیمناک هستند که حاکی از کاهش شدید امیدواری نسبت به آینده رژیم صهیونیستی در میان ساکنان سرزمین‌های اشغالی طی یک دهه گذشته است. نتایج این تحقیق روز یکشنبه منتشر شده و داده‌های آماری آن، اطلاعات جمع‌آوری شده از مردم را بین سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۲۲ تحلیل کرده است. نتایج این تحقیق حاکی از افت در اعتماد اسرائیلی‌ها به هشت مؤسسه رژیم صهیونیستی است. ارتش، پلیس، ریاست (جمهوری)، کابینه، کنست، احزاب سیاسی و دادگاه عالی رژیم صهیونیستی، هشت نهادی هستند که اعتماد ساکنان سرزمین‌های اشغالی به آنها کاهش یافته است. خبرنگار روزنامه عبری زبان یدیعوت آحارونوت گفته که مؤسسه دموکراسی رژیم صهیونیستی بیستمین شاخص سالانه خود را اعلام کرد که نشان می‌دهد نسبت اعتماد اسرائیلی‌ها به دادگاه عالی تنها ۴۲ درصد، اعتماد آنها به کنست ۱۸ درصد، به احزاب سیاسی تنها ۹ درصد و به رسانه‌ها نیز تنها ۲۳ درصد است و همچنین اکثریت قاطع اسرائیلی‌ها معتقدند که چهره‌های سیاسی به منافع شخصی‌شان بیشتر از مردمی که آنها را انتخاب کردند، اهمیت می‌دهند. این خبرنگار آحارونوت نوشت، طبق داده‌های موجود در شاخص فعلی، کاهش شدیدی در میزان اعتماد شهروندان به نهادهای دولت ثبت شده که به ویژه در دهه گذشته چشمگیر است و از ۶۱ درصد در سال ۲۰۱۲ به ۳۳ درصد در سال ۲۰۲۲ رسیده است. همچنین او تأکید کرد، این شاخص نشان می‌دهد که شهروندان اسرائیلی اینگونه برداشت می‌کنند که مسئولان سیاسی به مسئولیت‌های محول شده به آنها به عنوان متولیان منافع رأی‌دهندگان‌شان عمل نمی‌کنند، ۸۵ درصد اسرائیلی‌ها معتقدند که مسئولان سیاسی اساساً به منافع خودشان توجه دارند و تنها ۲۲ درصد بر این باورند که اعضای کنست با جدیت در حال کار و عمل به وظایف‌شان هستند، ۳۸ درصد نیز معتقدند توازن قوامیان احزاب کنست نشان‌دهنده اختلاف‌نظر است و در دهه اخیر تعداد اسرائیلی‌های علاقه‌مند به رهبری قدرتمند که بتواند بدون محدودیت عمل کند، به‌شدت افزایش یافته است.

گزارش ۲

اتحادیه اروپا: برجام نمرده است

با وجود اینکه امریکا و کشورهای اروپایی گفته‌اند برجام را از دستور کار خارج کرده و روی آن متمرکز نیستند، اتحادیه اروپا بر این باور است که برجام نمرده و مذاکرات بر سر احیای توافق هسته‌ای ادامه دارد؛ اقدامی که اختلاف نظر بین اتحادیه اروپا و غربی‌ها را بر سر نحوه تعامل با تهران نشان می‌دهد.

درحالی که اتحادیه اروپا در ماه‌های اخیر به دلیل حمایت از اغتشاشات، تحریم‌های جدیدی را علیه ایران اعمال کرد و این روزها هم مشغول بررسی تحریم‌ها علیه سپاه پاسداران است، در عین حال مذاکرات هسته‌ای را نیز روی میز گذاشته است. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، پیتر استانو، یکی از سخنگویان اتحادیه اروپا با تأکید بر اینکه توافق هسته‌ای ایران پابرجا است، گفت که مذاکرات درباره برجام همچنان ادامه دارد. استانو با تأکید بر اینکه اتحادیه اروپا روز دوشنبه نشستی را برگزار می‌کند، گفت که ایران نیز در دستور کار وزرای خارجه اتحادیه اروپا قرار خواهد گرفت. استانو در پاسخ به سؤالی در خصوص روند پیشرفت مذاکرات درباره برجام گفت: «برجام در این مرحله نمرده است بلکه ما در مرحله‌ای هستیم که مذاکرات متوقف شده است. هدف اتحادیه اروپا به عنوان هماهنگ‌کننده مذاکرات، از بین بردن بن‌بست به وجود آمده در مذاکرات است اما شرایط چندان ساده نیست». سخنگوی اتحادیه اروپا با این حال ادامه داد: «ما به تعاملات خود ادامه می‌دهیم و نماینده عالی اتحادیه اروپا به تعاملات و ارتباطات مداوم با وزیر خارجه ایران و دیگر اعضای برجام ادامه می‌دهد تا بتوانیم رو به جلو حرکت کنیم و به یک جواب قاطع دست یابیم اما در این مرحله برجام هنوز نمرده است بلکه متوقف شده است». استانو با اشاره به این موارد ادامه داد که تحولات اخیر در ایران، مذاکرات درباره برجام را پیچیده کرده است اما نماینده عالی اتحادیه اروپا همچنان به تعاملات خود با مقام‌های ایران و دیگر اعضای برجام ادامه می‌دهد تا بررسی کند که آیا امکان پیشرفت در مذاکرات وجود دارد یا خیر.

به گزارش فارس، اظهارات سخنگوی اتحادیه اروپا در حالی مطرح شده است که در ادامه مداخله‌جویی غرب در امور داخلی ایران و حمایت از اغتشاشات اخیر، در نشست پارلمان اروپا در استراسبورگ فرانسه نمایندگان پارلمان اروپا قصد دارند واکنش اتحادیه اروپا را به «اعتراضات و اعدام‌ها» در ایران با جوزف بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا به بحث بگذارند و روز پنج‌شنبه قطعنامه‌ای به رأی گذاشته خواهد شد.

در ماه‌های اخیر مقامات امریکایی بارها اعلام کردند که در شرایط کنونی روی برجام متمرکز نیستند و به جای آن به حمایت از اغتشاشات ادامه می‌دهند. کشورهای آلمان و انگلیس هم در روزهای اخیر در اظهاراتی مشابه گفته‌اند که فعلاً از برجام حمایت نمی‌کنند و در صدند فشارهای سیاسی خود را علیه ایران تشدید کنند. همچنان که انگلیس در واکنش به اعدام جاسوس ایرانی سفیر خود را از تهران فراخواند و دولت آلمان هم سفیر ایران در برلین را احضار کرد تا مراتب نگرانی خود را از این گونه اقدامات اعلام کند.

به نظر می‌رسد بین خود اتحادیه اروپا با کشورهای غربی بر سر برجام اختلاف نظر وجود دارد. جوزف بورل در یک سال گذشته تلاش‌های زیادی کرد تا توافق برجام به نتیجه برسد و حتی پیش‌نویس توافق را نیز به طرف ایرانی و امریکایی ارائه داد اما به دلیل زیاده‌خواهی واشنگتن این طرح به جایی نرسید و اکنون نیز دوباره فعال شده‌اند تا شاید ایران و امریکا را به میز مذاکرات در وین برگردانند. اتحادیه اروپا می‌خواهد در این توافق احتمالی نقش مهمی ایفا کرده و موفقیت آن را به نام خود ثبت کند. اروپایی‌ها بیش از هر زمان دیگری به توافق با ایران نیاز دارند تا بتوانند بازارهای انرژی را به ثبات و تعادل برسانند و در این مورد با امریکا دیدگاه متفاوتی دارند. هرچند خود امریکایی‌ها هم مدعی هستند که دیپلماسی بهترین راه برای توافق با ایران است ولی با این حال مواضعی که اتخاذ می‌کنند خلاف آن را ثابت می‌کند.

■ تداوم یاوه‌گویی‌های نتانیاهو

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی که دو دهه است در توهم حمله به ایران به سر می‌برد بار دیگر ادعاهای نخ‌نماشده خود علیه ایران را تکرار کرد. به نوشته رسانه‌های عبری‌زبان، نتانیاهو در ادامه تهدیدهای خود علیه تهران گفت: «ما به هدف قرار دادن مواضع ایران در سوریه ادامه خواهیم داد. با تهدیدات ایران به طور جدی برخورد خواهیم کرد و از دستیابی آنها به سلاح اتمی جلوگیری می‌کنیم». نتانیاهو با ادعای اینکه ایران عامل ۹۰ درصد خطرات در منطقه غرب آسیا است، اظهار داشت: «ارتش اسرائیل مسئول مقابله با تهدیدهای موجودیتی است که عموماً از ایران نشئت می‌گیرد ولی اسرائیل نباید اجازه بدهد که به جنگ‌های غیرضروری کشیده شود». وی پیش از این نیز طی سخنرانی ویدئویی برای گردهمایی اعضای «کمیته روابط عمومی امریکا و اسرائیل» (آیپک) در واشنگتن خواستار همراهی امریکا با تل‌آویو جهت مقابله با آنچه تهدیدهای روزافزون ایران خواند شده بود. نتانیاهو که ایران را بزرگ‌ترین دشمن رژیم صهیونیستی می‌داند بارها از امریکا خواسته تا تأسیسات هسته‌ای ایران را هدف قرار دهد اما این تلاش‌ها با شکست مواجه شده است.

دورنما

انصارالله از چشم‌انداز مثبت مذاکرات صلح می‌گوید

نماینده سازمان ملل در یمن برای مذاکره با انصارالله جهت تمدید آتش‌بس در این کشور وارد صنعا شد و برخی منابع نزدیک به انصارالله نیز از نزدیکی دیدگاه‌ها برای اتمام جنگ هشت‌ساله در یمن خبر می‌دهند.

به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، یک منبع نزدیک به انصارالله یمن اعلام کرد، هیئت عمانی روز یکشنبه به این سفر خود پایان داد و طی آن توانست نقاط مورد اختلاف را در پرونده انسانی که مانع هرگونه پیشرفتی از جمله تمدید آتش‌بس سازمان ملل در یمن بود، حل و فصل کند. این منبع گفت، مذاکرات مسقط که در هفته‌های اخیر شتاب پیدا کرده بود، به توقف حملات به بنادر نفتی، از سرگیری صادرات محموله‌های نفت خام توسط دولت مستعفی یمن منجر شد که از اکتبر گذشته به حالت تعلیق درآمده بود تا درآمدهای حاصل از آن صرف پرداخت حقوق کارمندان شود. وی افزود: هیئت عمانی در این سفر روی محدودیت‌هایی که ائتلاف عربی بر بنادر حدیده و فرودگاه بین‌المللی صنعا اعمال کرده، متمرکز شد چرا که انصارالله خواهان رفع کامل این محدودیت‌هاست و عربستان با آن موافق نیست. این منبع نزدیک به انصارالله نسبت به موفقیت مأموریت هیئت عمانی در دستیابی به رویکردی در مورد موضوعاتی که همچنان مورد اختلاف است ابراز خوش‌بینی کرده است. موضع غیر رسمی انصارالله یک روز بعد از اتمام دور دوم مذاکرات انصارالله با میانجی عمانی صورت گرفته است. هیئت عمانی روز یکشنبه به سفر چهار روزه خود به صنعا پایان داد و به همراه محمد عبدالسلام، رئیس هیئت مذاکره‌کننده انصارالله پایتخت یمن را ترک کرد. عبدالسلام گفته که هیئت عمانی پس از انجام مذاکرات «جدی و مثبت» عازم مسقط شده است. سفر نماینده سازمان ملل به صنعا نیز که گفته می‌شود دیروز انجام شده، نشانه روند مثبت رویدادها است. یک منبع آگاه در فرودگاه صنعا به خبرگزاری «آناتولی» گفته که «هانس گروندبرگ» از امان، پایتخت اردن به صنعا وارد شده است. قرار است گروندبرگ با انصارالله در موضوع تمدید آتش‌بس در یمن و راه‌های دستیابی به یک راه‌حل جامع سیاسی گفت‌وگو کند.

■ صلح در دریا بدون حاکمیت یمن ممکن نیست

با وجود نزدیک شدن دیدگاه‌ها برای اتمام جنگ در یمن، معاون نخست‌وزیر دولت نجات ملی یمن تأکید کرد که کشورش ذره‌ای از حاکمیت مطلق دریایی، زمینی و هوایی خود چشم‌پوشی نمی‌کند. به گزارش ایرنا، جلال الرویشان دیروز به شبکه المسیره گفت: «کنفرانس امنیت دریایی که روز ۲۲ ژانویه برگزار خواهد شد، پیامی دو وجهی دارد. نخست اینکه یمن فقط به پاسداری و حفاظت از سواحل و آب‌های منطقه‌ای خود اهتمام می‌ورزد و دوم اینکه این کشور در امنیت گذرگاه‌های دریایی شریک است.» وی تأکید کرد: «اگر حاکمیت بر آب‌های منطقه و جزایر ما تحقق نیابد، صلحی در دریا نمی‌تواند وجود داشته باشد.» الرویشان گفت: چشم‌پوشی درخصوص حاکمیت مطلق ما بر منطقه دریایی و زمینی و هوایی نیست و با هرگونه تهدید آب‌های منطقه‌ای و جزایرمان مقابله خواهیم کرد.

اخبار کوتاه

■ افزایش اختیارات پلیس انگلیس علیه معترضان

دولت انگلیس به دنبال تصویب متممی به «قانون نظم عمومی» برای افزایش اختیارات پلیس است تا اعتراضات را قبل از ایجاد اختلال در نظم عمومی کنترل کند. براساس گزارش اسپوتنیک، دولت لندن تأیید کرده براساس تدابیر جدید که قرار است در پارلمان تصویب شود پلیس می‌تواند قبل از آنکه اعتراضات به اختلالات گسترده منجر شود مداخله و با آن مقابله کند. این متمم که به قانون نظم عمومی اضافه می‌شود روز دوشنبه قرار بود در پارلمان ارائه شود، با هدف شفافیت بیشتر درباره اینکه چه زمانی پلیس می‌تواند علیه اعتراضات وارد عمل شود و از بسته شدن خیابان‌ها و مسیرها توسط معترضان جلوگیری کند، تدوین شده است. هدف اصلی این لایحه محدود کردن تاکتیک‌های چریکی برخی گروه‌ها مانند Insulate Britain و دیگر گروه‌های شورشی است.

■ پکن: امریکا و ژاپن دنبال بهانه‌ای کاهش قدرت نظامی چین هستند

معاون وزیر خارجه چین با بیان اینکه امریکا و ژاپن در بیان تهدید اتمی پکن مبالغه می‌کنند، گفت تقابل واشنگتن با این کشور به تمام جهان صدمه می‌زند. ژی فنگ گفت: «بیانیه امریکا و ژاپن درباره تهدید اتمی چین به مبالغه می‌پردازد تا بهانه‌هایی برای کاهش قدرت نظامی ما ایجاد کند». به نوشته «اسپوتنیک»، ژی توضیح داد که چین و امریکا باید راه درستی برای کنار آمدن با یکدیگر بیابند زیرا هر شکلی از رویارویی بین پکن و واشنگتن در نهایت به منافع دو کشور و جهان آسیب خواهد رساند. وی در این‌باره اظهار داشت: «چین و ایالات متحده به عنوان دو اقتصاد بزرگ جهان و اعضای دائم شورای امنیت سازمان ملل متحد، منافع مشترک گسترده‌ای در تضمین صلح و ثبات جهانی، ارتقای توسعه و رفاه جهانی دارند و مسئولیت ویژه‌ای بر عهده آنهاست.»

■ فرمانده سایبری فرانسه: برای حفاظت از شبکه‌ها به امریکا اعتماد نکنید

ژنرال اِمریک بونمِزون، فرمانده دفاع سایبری فرانسه به کشورهای اروپایی هشدار داد با سپردن وظیفه نظارت بر شبکه‌های خود به تیم‌های سایبری امریکایی خودشان را در خطر جاسوسی‌های واشنگتن قرار داده‌اند. به نوشته روزنامه لوموند، نگرانی این ژنرال فرانسوی در حالی مطرح شده که امریکا به دنبال اجرای عملیات نظامی روسیه در اوکراین دست به تقویت نیروهای سایبری‌اش در کشورهای خارجی زده است. بونمزون اظهار کرد، افزایش فعالیت تیم‌های دفاع سایبری امریکا در شبکه‌های اروپایی‌ها باعث «به وجود آمدن پرسش‌هایی» شده است. این ژنرال ماه گذشته میلادی در یک نشست کمیته دفاعی مجلس ملی فرانسه، عملیات‌های امریکایی‌ها را «نسبتاً تجاوزگرانه» خوانده است.

■ تأکید روسیه به برقراری سریع آشتی ملی در افغانستان

ضمیر کابلوف، نماینده ویژه روسیه برای افغانستان می‌گوید که او در سفر اخیرش به کابل و در دیدار با امیرخان متقی، سرپرست وزارت خارجه حکومت طالبان، این گروه را به برقراری سریع صلح و آشتی ملی در افغانستان تشویق کرده است. به گزارش خبرگزاری تاس، متقی نیز در این دیدار گفته است: حکومت طالبان به توصیه‌های دوستان روسی گوش می‌دهد و روی تشکیل یک دولت فراگیر، در مورد مسائل حقوق بشر و حقوق زنان کار می‌کند.» سفارت روسیه در کابل در بیانیه‌ای گفته است که دیپلمات‌های روسی بر تعهد مسکو به حمایت از مردم افغانستان به نفع برقراری سریع صلح و دستیابی به آشتی ملی تأکید کردند. در این بیانیه آمده که طرف روسی از حکومت کنونی طالبان خواست به آن بخش‌هایی از جامعه بین‌المللی که صادقانه به برقراری صلح در افغانستان، توسعه یک کشور مستقل و یکپارچه عاری از تروریسم و مواد مخدر علاقه‌مند هستند، توجه کند.

نگاه

سید نعمت‌الله عبدالرحیم‌زاده

جهان تکه‌تکه شده در داووس

پنجاه و سومین نشست سالانه «مجمع اقتصاد جهانی، داووس» از روز دوشنبه ۱۵ ژانویه کار خود را شروع کرده و قرار است این نشست تا روز جمعه ۲۰ ژانویه ادامه یابد. موضوع منتخب برای این دور از اجلاس داووس «همکاری در جهان پاره‌پاره شده» است و حضور ۵هزار نیروی نظامی در شهر کوهستانی داووس برای محافظت از این اجلاس به خوبی معنا و مفهوم این موضوع را به نمایش می‌گذارد. شاید حضور این تعداد از نیروهای نظامی به دلیل ورود برخی مقامات مهم سیاسی به داووس مثل هیئت اعزامی از سوی دولت اوکراین باشد اما این صرفاً بهانه‌ای است تا فضای حاکم از ترس و نگرانی نسبت به وضعیت عمومی جهان به سمت توجه به حمله احتمالی تروریستی سوق داده شود. با این حال، موضوع منتخب برای این دور از نشست داووس به خوبی نشان می‌دهد که حضور این تعداد در اصل به واسطه عمیق‌تر شدن شکاف‌ها بین قدرت‌های جهانی و میلیتاریزه شدن کشورهای ثروتمند جهان است.

علاوه بر این، مشارکت بالاترین میزان از رهبران اقتصادی نیز وجه دیگری از این ترس و نگرانی است که باعث شده ۱۵۰۰ رهبر از ۷۰۰ سازمان تجاری و اقتصادی از جمله ۶۰۰ مدیر اجرایی از برخی از بزرگ‌ترین شرکت‌های جهانی برای حضور در این نشست مشارکت داشته باشند. این رقم جدای از رهبران تجاری و مالی دولت‌های جهانی است که بخش قابل توجهی از حضار را تشکیل می‌دهند. حضور رهبران تجاری- مالی از بخش‌های خصوصی و دولتی در این دور از نشست داووس بعد از سقوط سهام بسیاری از شرکت‌ها و شاخص‌های بورس در سال گذشته باعث شده بود سال ۲۰۲۲ سال بسیار سختی برای آنها باشد و حالا افزایش نرخ بهره در بسیاری از کشورها نیز مزید بر علت شده و این نگرانی را به وجود آورده که اقتصاد جهانی وارد دومین رکود خود بعد از بروز بیماری کووید-۱۹ شود. کریستالینا جورجیوا، رئیس صندوق بین‌المللی پول، پیش از این هشدار داده بود که ممکن است یک سوم اقتصاد جهانی امسال دچار رکود شود و بلومبرگ به نقل از بانک جهانی نیز اعلام کرده بود: «حتی بدون وجود یک بحران جدید، انتظار می‌رود رشد جهانی در سال جاری به شدت کاهش یابد که این امر منعکس‌کننده تشدید سیاست‌های مهار تورم بالا، وخامت شرایط مالی و مشکلات ناشی از تهاجم روسیه به اوکراین است.»

بنابراین، هجوم رهبران اقتصادی به این دور از اجلاس داووس بیشتر حکایت از این دارد که آنها برای یافتن راه‌حلی هرچند موقت راهی داووس شده‌اند و بعید به نظر می‌رسد که خودشان راه‌حل قابل قبولی داشته باشند. به عبارت دیگر، آنها در این دور بیشتر آمادگی شنیدن دارند تا حرف زدن و این وضعیت عمومی نشان‌دهنده سرگشتگی برترین مدیران اقتصادی از هر دو بخش دولتی و خصوصی است اما آیا در نهایت به راه‌حلی خواهند رسید؟ بیانیه بانک جهانی دست‌کم به غیر از کلی‌گویی پاسخی در برابر این پرسش نداشت و راه‌حل آن این بود: «برای کاهش خطر چنین رکودی به تلاش‌های جهانی و ملی فوری نیاز است.» این تلاش جهانی و ملی با توجه به وضعیت رکود اقتصادی، افزایش تورم جهانی، گسست در زنجیره تأمین کالا به واسطه جنگ اوکراین و بازگشت همه‌گیری ویروس کرونا نمی‌تواند تأثیر اساسی در وضعیت اقتصاد جهانی بگذارد و به این دلیل است که کلاوس شواب، بنیانگذار مجمع جهانی اقتصاد، در آستانه نشست داووس به خبرنگاران گفت: «بحران‌های اقتصادی، زیست‌محیطی، اجتماعی و ژئوپلیتیکی در حال هم‌گرایی و ترکیب شدن با یکدیگر هستند و آینده‌ای بسیار متنوع و نامطمئن را ایجاد کرده‌اند.» گذشته از این، مهم‌ترین دغدغه برای صاحبان سیاست و اقتصاد می‌تواند این باشد که روند جهانی‌شدن به کجا خواهد رفت و آیا وضعیت فعلی به معنای شمارش معکوس برای مرگ جهانی شدن نیست؟ شکی نیست که نمایندگان نظام‌های لیبرال غربی تمام تلاش خود را می‌کنند تا با تشخیص مشکلات و اختلالات در روند جهانی شدن و برطرف کردن آنها، این فرایند را از سقوط نجات دهند اما پرسش بزرگ‌تر این است که چنین بهبودی برای جهانی شدن «در یک جهان تکه‌تکه شده» چگونه ممکن است؟

دورنما

السودانی هم حضور امریکایی‌ها را در عراق تثبیت کرد

به‌رغم درخواست گروه‌های عراقی برای اخراج اشغالگران از این کشور، محمد السودانی، نخست‌وزیر از حضور نیروهای امریکایی در کشورش دفاع کرد و گفت که هیچ جدول زمانی برای خروج نیروهای خارجی تعیین نشده است.

درحالی که چارچوب هماهنگی شیعیان عراق با این هدف از نخست‌وزیری محمد شیاع السودانی حمایت کرد تا پرونده خروج نیروهای امریکایی و ترور فرماندهان مقاومت را به سرانجام برساند، به نظر می‌رسد السودانی مسیر دیگری را در پیش گرفته است.

السودانی روز دوشنبه در مصاحبه با روزنامه وال‌استریت‌ژورنال از حضور نیروهای امریکایی در کشورش دفاع کرد و گفت که هیچ جدول زمانی برای خروج نظامیان امریکایی تعیین نشده است. السودانی با اشاره به نیروهای امریکایی و ناتو که به واحدهای عراقی برای مقابله با داعش آموزش می‌دهند و به آنها کمک می‌کنند اما عمدتاً از میدان نبرد دور هستند، گفت که نیروهای خارجی همچنان مورد نیاز هستند. نخست‌وزیر عراق در این مصاحبه گفت که نابودی گروه تروریستی داعش به زمان بیشتری نیاز دارد.

السودانی گفت که قصد دارد ماه آینده یک هیئت بلندپایه را برای رایزنی با مقام‌های امریکایی به واشنگتن بفرستد. او در ادامه خاطرنشان کرد که عراق مایل است روابطی مشابه با عربستان و سایر کشورها و تولیدکنندگان نفت و گاز خلیج فارس با واشنگتن داشته باشد. السودانی به این نشریه گفت اینکه عراق هم با ایران و هم با امریکا رابطه خوبی داشته باشد را غیرممکن نمی‌داند. موضع جدید السودانی در حمایت از حضور امریکایی‌ها در عراق واکنش عراقی‌ها را به همراه داشته است.

عائد الهلالی، عضو برجسته چارچوب هماهنگی گروه‌های شیعیان به روزنامه العربی‌الجدید گفت: میان مواضع السودانی و برخی گروه‌های چارچوب هماهنگی درخصوص پرونده حضور نیروهای امریکایی دیدگاه یکسانی وجود ندارد. وی افزود: گروه‌های مذکور خواهان اخراج کامل این نیروها طی دوره فعالیت دولت السودانی هستند، اما نخست‌وزیر و دیگر گروه‌ها موافق بقای نظامیان امریکایی در چارچوب برنامه‌ای مشخص و با تعیین دقیق شمار این نیروها، مناطق استقرار و فعالیت آنهاست.

الهلالی تصریح کرد: برخی گروه‌های چارچوب هماهنگی و نیز السودانی بیم دارند تلاش برای اخراج نیروهای امریکایی طی مرحله کنونی منجر به بروز مشکلات سیاسی، امنیتی و اقتصادی برای عراق شود، لذا السودانی در تلاش است اختلافات موجود را در چارچوب دیپلماسی حل و فصل کند.

یکی از رهبران «جنبش حقوق» عراق هم گفت: السودانی به تعهدات خود درخصوص پرونده اشغالگری امریکا در عراق پشت کرده است و اکنون وی درباره تعیین مأموریت آنها و انحصار حضورشان در اماکنی مشخص، سخن می‌گوید، این امر غیرممکن است زیرا امریکایی‌ها بدان پایبند نیستند. چارچوب هماهنگی به زودی نشستی با السودانی به خاطر اظهارنظر اخیر وی برگزار خواهد کرد.